

Valtionavustustoiminnan hakijaryhmäkohtainen kehittäminen

Järjestöryhmän selvitys
Henkilöhakijajaoston selvitys

VALTIONAVUSTUKSET
STATSUNDERSTÖD

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Julkaistut selvitykset

- Valtiovarainministeriön julkaisusarjassa on julkaistu tämän kevään aikana kaksi uutta hakijaryhmäkohtaista selvitystä:
 - Järjestöjen varainhankinnan avustaminen ja tukeminen valtionavustustoiminnassa (Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023:20)
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164718>
<https://vm.fi/-/valtionavustusten-myontaminen-jarjestojen-varainhankintaa-varten-on-harkinnan-arvoista>
 - Yksityishenkilöille myönnettävät valtionavustukset ja niihin liittyvät käytännöt (Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023:11)
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164659>
<https://vm.fi/-/selvitys-yksityishenkiloita-koskevassa-valtionavustustoiminnassa-on-panostettava-asiakaskokemukseen-ja-ymmarrettavaan-viestintaan>
- Selvitykset tuottavat uutta tietoa valtionavustustoiminnan kehittämistä varten, minkä lisäksi niissä tehdään kehittämissuhteita valtionapuviranomaisille.
- Järjestöryhmän toimikausi päättyy 31. lokakuuta. Henkilöhakijajaoston toimikausi päättyi 31. tammikuuta.

Järjestöjen varainhankinnan avustaminen ja tukeminen valtionavustustoiminnassa

Yhteenveto

- Monet järjestöt haluavat tehdä varainhankintaa, mutta kokevat, ettei niillä ole siihen tarvittavia resursseja tai riskinottoa. Järjestöjen varainhankintaa on kehitettävä tavalla, joka ei lisää järjestöjen välistä eriarvoisuutta eikä kavenna kansalaisyhteiskunnan monimuotoisuutta.
- Valtionavustuksia myönnetään pääsääntöisesti vain järjestöjen varsinaiseen toimintaan. Valtionapuviranomainen voi harkintansa mukaan myöntää valtionavustuksen myös järjestön varainhankintaan käytettäväksi. Sen on kuitenkin arvioitava julkisten varojen käyttöä ja otettava huomioon reunaehdot, jotka liittyvät valtionavustusten myöntämiseen.
- Valtionapuviranomainen voi käyttää erilaisia keinoja myöntäessään järjestölle valtionavustusta varainhankintaan käytettäväksi.

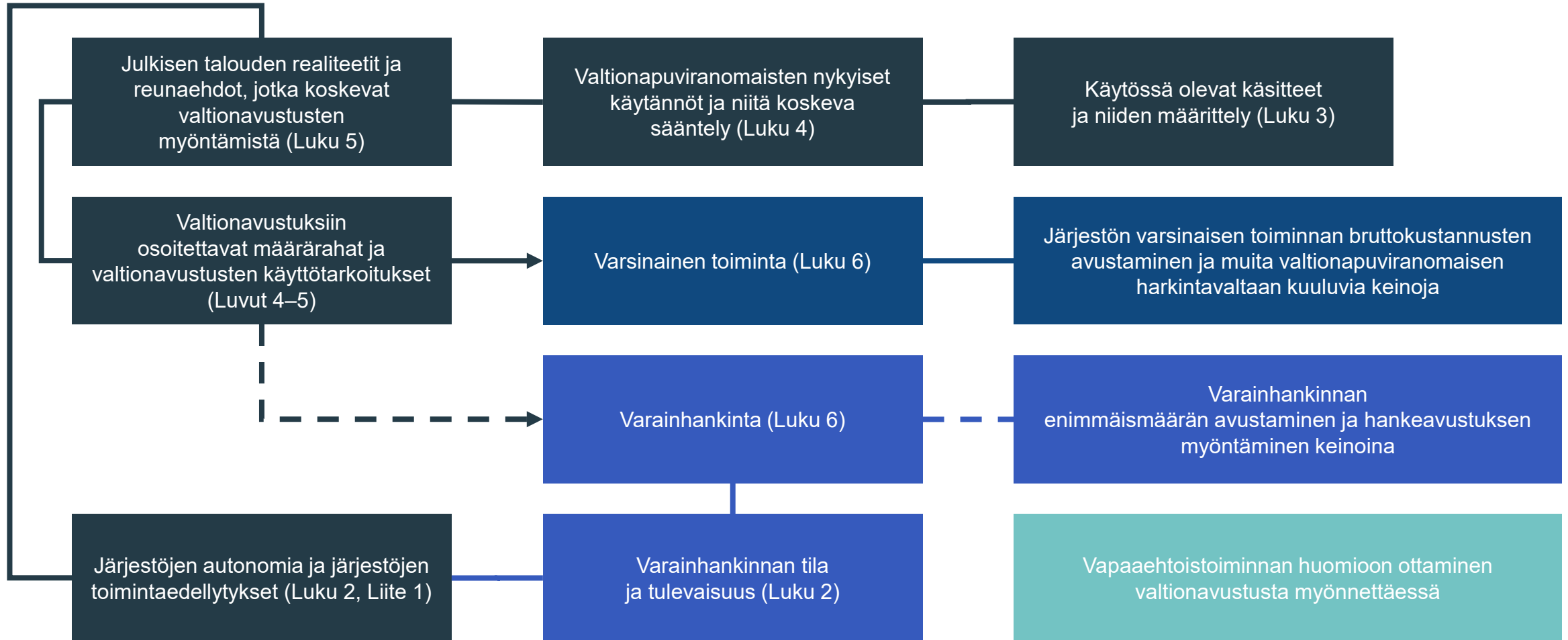
Selvitys liittyy rahapelitoiminnan tuotoilla rahoitettavien toimintojen uuteen rahoitusmalliin (yhteisymmärrysmuistioon) ja pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmaan. Selvitys täydentää julkaisua Järjestöjä koskevat valtionavustuskäytännöt: Ehdotukset niiden kehittämiseksi ja yhdenmukaistamiseksi.

Valtionavustushankkeessa toimiva järjestötyöryhmä arvioi harkinnanvaraisia valtionavustuksia keinona rahoittaa järjestöjen varainhankintaa.

Työryhmä ei selvittänyt muita mahdollisuuksia tukea järjestöjen varainhankinnan kehittämistä kansalaisyhteiskunnan resurssien vahvistamiseksi.

Työryhmä toteaa silti, että järjestöjen varainhankinnan kehittäminen vaatii monia keinoja, eikä varainhankinnan kehittäminen vähennä järjestöille myönnettävän julkisen tuen merkitystä.

Varainhankinnan kehittämisen ja valtionavustusten myöntämisen välisiä yhteyksiä (sisällys)

**Yksityishenkilöille
myönnettävät
valtionavustukset ja niihin
liittyvät käytännöt**

Selvityksen yhteenveto ja keskeiset päätelmät

- Valtionavustusten kirjosta muodostuu kokonaisuus, johon sisältyy erilaisia valtionavustuksia ja niihin liittyviä käytäntöjä ja niitä koskevia erityispiirteitä. Valtionavustuksilla edistetään yhteiskunnallisia päämääriä ja niihin liittyviä tavoitteita. Valtionavustuksilla voidaan vakiintuneen ja lainsäädäntöön pohjautuvan toiminnan lisäksi vastata muuttuviin tarpeisiin yhteiskunnassa. Yksityishenkilöille myönnettävistä valtionavustuksista ja niihin liittyvistä käytännöistä ei ole aiemmin tehty vastaavaa laajaa selvitystä. **Tehtävät 1–2; selvityksen luvut 1 ja 7, liite**
- Yksityishenkilöitä koskevaan valtionavustustoimintaan liittyy monia tietovarantoja ja rekistereitä. Niiden välisiä yhteyksiä on paljon. Pohjatietojen selvittäminen ja yhteyksien tunnistaminen tukevat valtionavustusprosessin digitalisointia. Tiedonsaantioikeuksiin, luvanvaraisuuteen ja tarvittavaan lainsäädännön valmisteluun on tarpeen kiinnittää erityistä huomiota, kun tiedon yhteiskäyttöä lisätään. **Tehtävä 3; selvityksen luku 5**
- Valtionapuviranomaiset voivat yhdenmukaistaa valtionavustustoimintaa monelta osin ottamalla käyttöön valtionavustustoiminnan digitaaliset palvelut, jossa olevat tietorakenteet, kuten hakuilmoitukset, valtionavustuspäätökset ja vakioehdot, ovat samankaltaisia. Niiden tietojen sisällöt eroavat toisistaan jatkossakin. Yhteisten palveluiden ja rakenteiden tavoitteena on vähentää hallinnollista taakkaa ja työmäärää, parantaa asiakaskokemusta sekä lisätä tuottavuutta. **Tehtävä 4; selvityksen luku 4**
- Yksityishenkilöille myönnettäviin valtionavustuksiin liittyy laajamittaista henkilötietojen käsittelyä. Asiaa koskeva tietojen koonti otettiin huomioon valmisteltaessa hallituksen esitystä 88/2022 vp. **Tehtävä 5; selvityksen luku 6**
- Valtionavustustoiminnan yhteinen toimintamalli sopii viitekehyykseksi, kun valtionapuviranomaiset kehittävät yksityishenkilöitä koskevaa valtionavustustoimintaa. Tavoitteena on kiinnittää huomiota valtionavustustoimintaan ja sen arviointiin kokonaisuutena (ei niinkään valtionavustusten käytön tulosten tai vaikutusten arviointiin). Valtionapuviranomaisia suositellaan lisäämään keskinäistä yhteistyötään, kuten jakamaan hyviä käytäntöjä. **Tehtävä 6; selvityksen luku 3**

Kehittämisehdotukset

1. Määritellään valtionavustuslajeja koskevat käsitteet yhtenäisellä tavalla
2. Kiinnitetään huomiota valtionavustustoiminnan suunnitteluun ja arviointiin
3. Helpotetaan asiointia ja parannetaan asiakaskokemusta
4. Lisätään ymmärrystä tuloksista ja vaikutuksista
5. Lisätään hallinnoinnin läpinäkyvyyttä ja informoidaan selkeästi
6. Etsitään ja edistetään tiedon yhteiskäyttömahdollisuuksia

Lisätiedot

<https://vm.fi/valtionavustustoiminnan-kehittaminen>

VALTIONAVUSTUKSET
STATSUNDERSTÖD

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

